

# Název vzdělávacího materiálu

|                         |                                                                                                                                                                                       |
|-------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Tematická oblast</b> | <b>Pracovní a trestní právo</b>                                                                                                                                                       |
| <b>Datum vytvoření</b>  | 27. 11. 2012                                                                                                                                                                          |
| <b>Ročník</b>           | 4. ročník čtyřletého gymnázia a 8. ročník osmiletého gymnázia                                                                                                                         |
| <b>Stručný obsah</b>    | Pracovní právo – pracovněprávní vztahy                                                                                                                                                |
| <b>Způsob využití</b>   | Prezentaci používáme jako podpůrný prostředek k osvojení si základních pojmů z oblasti pracovního práva. Snímky obsahují shrnutí výkladu, otázky a správné odpovědi na zadané otázky. |
| <b>Autor</b>            | Mgr. Jana Karolová                                                                                                                                                                    |
| <b>Kód</b>              | VY_32_INOVACE_20_ZKAR03                                                                                                                                                               |

# Pracovní právo pracovněprávní vztahy

## **Pracovněprávní vztahy jsou**

- právní vztahy vznikající při výkonu závislé práce mezi zaměstnanci a zaměstnavateli,
- právní vztahy kolektivní povahy, které souvisejí s výkonem závislé práce.

# Pracovní právo pracovněprávní vztahy

Otázka:

Co je závislá práce?

# Pracovní právo

## pracovněprávní vztahy

Otázka:

Co je závislá práce?

Závislou prací je práce, která je vykonávána ve vztahu nadřízenosti zaměstnavatele a podřízenosti zaměstnance, jménem zaměstnavatele, podle pokynů zaměstnavatele a zaměstnanec ji pro zaměstnavatele vykonává osobně.

Závislá práce musí být vykonávána za mzdu, plat nebo odměnu za práci, na náklady a odpovědnost zaměstnavatele, v pracovní době na pracovišti zaměstnavatele, popřípadě na jiném dohodnutém místě.

Závislá práce může být vykonávána výlučně v základním pracovněprávním vztahu, není-li upravena zvláštními právními předpisy. Základními pracovněprávními vztahy podle tohoto zákona jsou pracovní poměr a právní vztahy založené dohodami o pracích konaných mimo pracovní poměr.

# Pracovní právo pracovněprávní vztahy

## Základní zásady pracovněprávních vztahů

- a) zvláštní zákonná ochrana postavení zaměstnance,
- b) uspokojivé a bezpečné pracovní podmínky pro výkon práce,
- c) spravedlivé odměňování zaměstnance,
- d) řádný výkon práce zaměstnancem v souladu s oprávněnými zájmy zaměstnavatele,
- e) rovné zacházení se zaměstnanci a zákaz jejich diskriminace.

# Pracovní právo

## pracovněprávní vztahy

### Zaměstnavatel

Zaměstnavatelem se rozumí právnická nebo fyzická osoba, která zaměstnává fyzickou osobu v pracovněprávním vztahu.

Způsobilost fyzické osoby mít práva a povinnosti v pracovněprávních vztazích jako zaměstnavatel vzniká narozením. Způsobilost fyzické osoby vlastními právními úkony nabývat práv a brát na sebe povinnosti v pracovněprávních vztazích jako zaměstnavatel vzniká dosažením 18 let věku.

# Pracovní právo pracovněprávní vztahy

## Zaměstnanec

- Je fyzická osoba, která je způsobilá mít v pracovněprávních vztazích práva a povinnosti a je způsobilá vlastními právními úkony nabývat těchto práv a brát na sebe tyto povinnosti.
- Vzniká dnem, kdy fyzická osoba dosáhne 15 let věku; zaměstnavatel však s ní nesmí sjednat jako den nástupu do práce den, který by předcházel dni, kdy tato fyzická osoba ukončí povinnou školní docházku.

## Pracovní právo pracovněprávní vztahy

Za Českou republiku („stát“) v pracovněprávních vztazích jedná a práva a povinnosti z pracovněprávních vztahů vykonává organizační složka státu, která jménem státu v základním pracovněprávním vztahu zaměstnance zaměstnává.